

Під час списання вартості за методом суми чисел років відносно значення приведеної вартості амортизаційного потоку $PV(CF_{Dep})$ розраховуються як відношення номінальної вартості амортизаційного потоку до первісної вартості ОЗ та дорівнює 60 %; при лінійному методі – 52%. Використання лінійного методу призводить до двократного знецінення вартості амортизаційного потоку протягом строку корисного використання ОЗ. Отже, ця методика нарахування амортизації є найменш оптимальною. Вона забезпечує найменшу приведену вартість амортизаційного потоку з урахуванням податкового навантаження з податку на майно. Четвертий з перерахованих елементів грошового потоку – економія податку на прибуток TE_{Dep} – залежить від вибору методу амортизації для цілей оподаткування, а також від реалізації податковим агентом права на амортизаційну премію. Наведена вартість $PV(TE_{Dep})$ розраховується за формулою:

$$PV(TE_{Dep}) = \sum_{i=1}^T \frac{(TE_{Dep})^i}{(1+r)^i}, \quad (2)$$

Аналіз довів, що найбільш ефективним є нелінійний метод нарахування з амортизацією премії. Відповідно за цим варіантом значення $PV(TE_{Dep})$ на 30% вище, ніж під час застосування лінійного методу, який дає мінімальну приведену вартість податкової економії. Розрахунки за наведеними формулами дозволяють обрати таке поєднання методик нарахування амортизації за критерієм максимізації приведеної вартості грошового потоку у бухгалтерському та податковому обліку, яке буде прийнятним для конкретного випадку.

АУДИТОРСЬКЕ ТЕСТУВАННЯ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ В УМОВАХ АВТОМАТИЗАЦІЇ ОБЛІКУ

Карпенко О.А., гр. Б-19М

Науковий керівник – канд. екон. наук, проф. **Н.С. Акімова**
Харківський державний університет харчування та торгівлі

Обов'язковою частиною аудиторської перевірки є оцінка системи внутрішнього контролю. Однією з концепцій, на яких базується вивчення системи внутрішньогосподарського контролю і оцінка ризику контролю, є метод обробки інформації. Аудиторське тестування системи внутрішнього контролю (СВК) проводиться для оцінки і планування

масштабу аудиторської перевірки, що, в кінцевому підсумку, позначається на якості аудиту. Вплив використання автоматизації бухгалтерського обліку на методику та організацію аудиторської перевірки залишається малодослідженою проблемою.

Особлива складність вирішення даної проблеми обумовлена відсутністю методики аудиторського тестування системи внутрішнього контролю в умовах автоматизованої форми бухгалтерського обліку.

Методика комплексного тестування системи внутрішнього контролю передбачає підготовку до тестування, представлену певною базою відповідей на питання, що застосовуються в раніше проведених перевірках, на підставі яких можна визначити вагові коефіцієнти для різних категорій питань тестування. Вагові коефіцієнти, визначені дослідним шляхом, можуть бути розраховані в кожній аудиторській організації самостійно в залежності від ознак одиниць досліджуваної сукупності. В якості таких ознак можуть виступати, в залежності від напрацьованої бази перевірок: конкретна система автоматизованого ведення бухгалтерського обліку; масштаб діяльності підприємств; сфера діяльності підприємства.

Алгоритм комплексної оцінки системи внутрішнього контролю в умовах автоматизованого ведення бухгалтерського обліку представлено на рис. 1. Пунктирна лінія позначає процес тестування СВК.

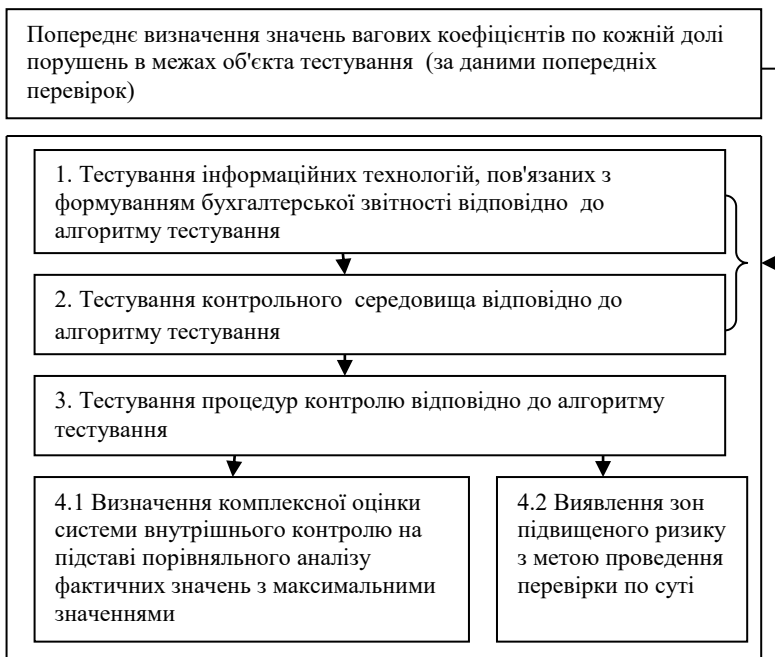
При постановці, впровадженні і тестуванні системи внутрішнього контролю можна виділити один із пріоритетних напрямків для підвищення ефективності аудиторської перевірки – розробку внутрішньофірмових аудиторських стандартів.

Внутрішньофірмовий стандарт «Методика оцінки системи внутрішнього контролю в умовах автоматизації» може містити наступні положення:

1. У частині загальних положень: цілі стандарту; використовувані терміни; посилання на загальнодержавні правила (стандарти), стандарти; ступінь використання попередніх перевірок; графік роботи і порядок співпраці облікового персоналу, відділу інформаційних технологій суб'єкта на період проведення перевірки.

2. У частині методики перевірки системи внутрішнього контролю: програма аудиту (шаблон); причини відхилення від програми, вимоги обґрунтування залучення експерта; використовувані аудиторські процедури; порядок використання роботи асистентів аудитора.

3. У частині оформлення перевірки: шаблони робочих документів аудитора для оцінки системи внутрішнього контролю.

Рисунок 1 – Методика комплексної оцінки системи внутрішнього контролю в умовах автоматизованого ведення бухгалтерського обліку

висновок про виконану роботу асистентів аудитора, оформлене відповідальною особою за проведення аудиту; прикінцеві положення в частині розуміння надійності системи внутрішнього контролю.

АДАПТИВНЕ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ В УМОВАХ НЕСТАБІЛЬНОСТІ ЗОВНІШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

Манько Є.В., гр. МОСБ-1-19

Науковий керівник – канд. екон. наук, доц. **О.В. Богоявленський**
Харківський торговельно-економічний коледж КНТЕУ

Перспективи розвитку економічної системи в світі пов'язано зі зміною технологічних укладів, які є сукупністю технологій і виробництв одного рівня. На сьогоднішній день в розвинених країнах домінують технології п'ятого укладу (ключовим фактором є